

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROGRAMU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem programu

Šifra programa	P5-0181
Naslov programa	Sociološki vidiki trajnostnega družbenoprostorskega in kadrovskega razvoja Slovenije v Evropi
Vodja programa	16405 Simona Zavratnik
Obseg raziskovalnih ur	10200
Cenovni razred	A
Trajanje programa	01.2009 - 12.2012
Izvajalci raziskovalnega programa (javne raziskovalne organizacije - JRO in/ali RO s koncesijo)	582 Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	5 5.03 DRUŽBOSLOVJE Sociologija
Družbeno-ekonomski cilj	11. Družbenopolitični sistemi, strukture in procesi

2. Raziskovalno področje po šifrantu FOS¹

Šifra	5.04
- Veda	5 Družbene vede
- Področje	5.04 Sociologija

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

3. Povzetek raziskovalnega programa²

SLO

Urejenost prostora in varstvo okolja sta pomembna dejavnika materialne in duhovne kakovosti življenja. Na teoretski ravni o tem ni dvomov. Prva zato je raziskovalno zanimivo vprašanje, zakaj konkretno ravnanje s prostorom in okoljem velikokrat močno odstopa od tega konsenzualnega načelnega in vrednostno močno odprtrega izhodišča; zakaj celo strokovna refleksija konkretnih prostorskih in okoljskih tem ne sledi temu »aksiomu«. Nekateri razlogi so sicer poznani, vendar kljub temu neupoštevani. V takih primerih se je smiselno ukvarjati predvsem z načini operacionalizacije, t.j. prevajanjem obstoječega znanja oziroma vedenja v konkretne prostorske politike in

ravnanja. Smiselno je primerjalno raziskovanje, t.j. pojasnjevanje razlik v vrednotenju in urejanju prostora ter varovanju okolja med primerljivimi družbami. V teoriji je npr. že dolgo znan problem sistemski interpretacije, ko (pre)velika specializacija in avtonomija podsistemov otežuje oz. preprečuje medsistemske komunikacije in koordinacijo. To je obči sistemski problem modernih kompleksno diferenciranih družb, ki še nikjer ni bil zadovoljivo rešen. Nekatere delajoče prakse sicer obstajajo, vendar je pri prenosu in aplikaciji tega znanja v konkretno okolje nujno potreben upoštevati lokalni, regionalni in nacionalni družbeni kontekst. Pri prostorskih in okoljskih vprašanjih je »genius loci« navkljub globalizaciji velikokrat odločajoč dejavnik. Pogosto slišani pozivi in zahteve po celostnem multidisciplinarnem pristopanju k reševanju prostorskih in zlasti okoljskih problemov so nedvomno smiselnici, vendar jih je treba obravnavati tudi kot simptom nezadovoljstva zaradi nezmožnosti preseganja problemov, ki jih povzroča težko obvladljiva sistemski diferenciacija. V nekaterih radikalnih interpretacijah je nepregledna kompleksnost modernih družbenih sistemov privedla do stanja, ko niti pravih vprašanj ne znamo več zastaviti, kaj šele, da bi bili uspešni pri odkrivanju praktičnih uporabnih odgovorov nanje.

Logično je torej, da je prvi in epistemološko najpomembnejši raziskovalni cilj nadaljnje strukturiranje raziskovalnega polja. Dosedanje izkušnje nas vse bolj usmerjajo v integralno obravnavo prostorskih in okoljskih vprašanj. Specializacija, ki omogoča poglobljeno proučitev izbranih problemov, je seveda še vedno neizbežna, vendar pa mora biti vsak »specialist« sposoben svojo raziskovalno potrjeno introspekcijo družbeno legitimno umestiti v širši sistemski oz. družbeni okvir. Zaradi šibke medsistemske (medresorne) komunikacije to umeščanje ostaja velik problem. V bistvu gre za hierarhično medstokovno pozicioniranje, zato poleg strokovnih argumentov v teh procedurah veliko vlogo odigrajo argumenti politične oz. kapitalske moči.

ANG

Spatial order and environment protection are important factors of the material and spiritual quality of living. There is no doubt about this at the theoretical level. For this reason, an interesting research question is why the concrete treatment of space and the environment so often strongly diverges from this consensual, principled and widely supported value stance, or why this axiomatic concept does not govern the entire professional reflection on spatial and environmental themes. Some reasons are known, but obviously not taken into account. In such cases, it then makes sense to primarily deal with the ways of operationalisation, that is with translating existing knowledge and skills into concrete spatial policies and actions. Comparative research is sensible in order to explain the differences in the valuation and organisation of space and environment protection between comparable societies. In theory, the problem of systemic interpenetration has been known for a long time, that is when the excessive specialisation and autonomy of subsystems impedes or prevents intersystem communication and coordination. Because this is a systemic problem of modern, complexly differentiated societies, it has not been solved satisfactorily anywhere. Some working practices exist, but the transfer and application of this knowledge to a concrete environment, necessarily requires consideration of the local, regional, and national social contexts. In spatial and environmental issues, the “genius loci” continues to be the frequently decisive factor in spite of globalisation. The often heard appeals and demands for a comprehensive, multidisciplinary approach to solving spatial and, in particular, environmental problems certainly make sense, but they also have to be understood as a symptom of dissatisfaction, resulting from the failure to overcome problems caused by systemic differentiation that is hardly manageable. According to some radical interpretations, the disorderly complexity of modern social systems has led to a condition, where we are no longer capable of asking the right questions, let alone of finding the right, practical answers to them.

It is logical then that our first and epistemologically paramount research goal is to structure the research field. Past experience increasingly directs us towards a comprehensive approach to spatial and environmental issues. Specialisation enables in-depth, detailed study of selected problems and remains, of course, unavoidable, but every "specialist" should be capable of positioning his introspection, founded on research, in the wider systemic and social framework in a socially legitimate way. Because of ineffective intersystem (interdepartmental) communication, such positioning has turned into a huge problem. Essentially, this is about hierachic, interdisciplinary positioning, and arguments based on political or capital power therefore play an important role in these procedures, not only professional arguments.

4. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem programu³

SLO

Raziskovanje v obdobju 2009 - 2012 je potekalo na dveh ravneh:

1. Osredotočanje na konceptualno teoretska vprašanja trajnostnega razvoja (TR) je še vedno neizbežno. Zamisel trajnostnega razvoja je »obdobju po koncu zgodovine« res edina preostala velika zgodba, vendar je še vedno nedorečena in podvržena zelo različnim, celo kontradiktornim interpretacijam. Preverjanje uresničevanja prostorskih in okoljskih razsežnosti TR pokaže, da je implementacijski deficit praktično edina konsenzualna značilnost te kompleksne zamisli. Za nekatere je ideja TR zgolj zadnja oz. najnovejša utopična razvojna zamisel, ki je neupravičeno deležna tolikšne pozornosti. Na drugem skrajnem polu so interpretacije, ki TR obravnavajo kot jasen in transparenten usmeritveni koncept, ki ga je treba le še praktično uveljaviti. V tej optiki so razlogi počasnega uresničevanja zgolj tehnični, oz. začasni, zato se razprava o osnovnih konceptualnih vprašanjih ni potrebna. Med tema dvema skrajnjima pogledoma je mogoče najti obilo variant, ki se razlikujejo po stopnji radikalnosti, sorazmerno s tem pa tudi glede na zmožnost operacionalizacije. Sociološko raziskovanje je razumljivo usmerjeno predvsem v odkrivanje, kako in v kolikšni meri so ideje TR integrirane v družbo kot celoto in družbeni podsisteme in predvsem kolikšna je stopnja institucionalne in neinstitucionalne refleksivnosti tega koncepta. Raziskovalne ugotovitve kažejo, da je implementacijski deficit v precejšnji meri posledica šibke refleksivnosti. Najočitnejše se to kaže v strukturni inerciji, ki povzroča nekonsistentne razvojne politike. Ustvarjanje skupnega interdisciplinarnega razpravljalnega polja je načeloma prepoznan način krepitve refleksivnosti, ki vodi tudi k boljši implementaciji zamisli TR. Zaradi sistemski oz. disciplinarne nedorečenosti interdisciplinarnega delovanja, se vedno znova ubadamo z »z ačetniškimi« problemi - s temeljnimi komunikacijskimi zagatami. V ozadju teh težav pa je mogoče opaziti tudi resnejše razlike glede temeljne hierarhije okoljskih in prostorskih vprašanj. Skratka, širok spekter ovir preprečuje dejavnejše sodelovanje različnih strokovnih disciplin. Pozitivni premik v smeri krepitve strokovne refleksivnosti je vzpostavljanje novih študijskih programov, ki razvijajo interdisciplinarne obravnave, trajnostnega razvoja. Člani raziskovalne PS sodelujemo pri izvajanju teh pedagoških aktivnosti. Podobno velja tudi za sodelovanje na znanstvenih konferencah, kjer se soočajo ideje in raziskovalni rezultati z različnih disciplinarnih področij. Vendar vedno bolj očitno postaja, da delovanje zgolj znotraj strokovnega podistema ne zadošča, in da ne daje ustreznih praktičnih rezultatov. Očitno ni dovolj, da stroka odgovarja zgolj na vprašanji kaj se dogaja in zakaj se nekaj dogaja.

Očitno bi se morali bolj posvečati vprašanjema, kako spremnijati neustrezno stanje in kdo naj to počne, kar pa seveda sproži razpravo o razmerju med strokovnim in političnim podsistemom. Intenzivnejše vključevanje analitičnih in interpretativnih potencialov vseh strok, na aplikativno, t.j. praktično raven urejanja prostora in okolja je nujno. Ključna je raziskovalna ugotovitev, da v sodobnih razvitih in nerazvitih družbah pogrešamo temeljno znanje, ki bi omogočilo legitimen, t. j. nekonflikten prehod v uravnotežen trajnostni

razvojni model.

2. Na konkretni ravni smo se največ ukvarjali z razliko med deklarirano trajnostno prometno strategijo in dejanskim netrajnostnim razvojem prometa. Prevladujoča navezanost na cestni promet, razvoj avtomobilizma in nazadovanje javnih transportnih sistemov, je v korelaciji z ekstenzivnim poselitvenim sistemom, ki se še stopnjuje s širjenjem razpršenih suburbanih oz. priurbanih naselij. Raziskovali smo razloge za tako očitno nasprotje med deklariranimi principi in dejanskim dogajanjem v prostoru in okolju. Ključna ugotovitev je, da se ta razkorak poglablja zaradi a) nepreglednosti politik b) nizke sposobnosti učenja na napakah, c) samoslepljnim izogibanjem sprememb re/produkcijskih načinov. Raziskovali smo odzivanje prebivalcev urbanih prostorov na uvajanje novih organizacijskih in tehnoloških prometnih inovacij, ki zmanjšujejo negativne učinke množičnega urbanega prometa. S prostorsko mobilnostjo je povezano vprašanje mednarodnih migracij, integracije imigrantov ter multikulturalnosti. Obravnavali smo javnomnenjsko dojemanje integracije imigrantov kot dvosmernega procesa medkulturne komunikacije, v katerem prihaja do nove kvalitete družbene kohezije. Stališča slovenske javnosti predstavljamo v okviru treh migracijskih topik: a) splošna stališča do migracij in migrantov – migranti kot grožnja ali nujni korektiv trga dela, b) pozicioniranje Slovenije v sodobnih globaliziranih migracijskih tokovih in c) integracijske politike kot instrument premikanja notranjih družbenih meja.

Trajnostni razvoj urbanih prostorov predpostavlja nove pristope k revitalizaciji postindustrijskih mest, spodbujanje refleksivnosti in alternativno participativno upravljanje mest pa tudi akcijske raziskovalne pristope, t. j. aktivno vkjučevanje raziskovalcev z metodo opazovanje z udeležbo v nekatera urbana gibanja. Raziskovali pa smo kakovost življenja v urbanem prostoru, odnos ne/mestnih prebivalcev do najbolj izpostavljenih okoljskih vprašanj, npr. stopnjo spremeljanja podnebnih sprememb, odnos do oskrbe s pitno vodo, odnos do nevarnih odpadkov in odnos do energetske izrabe naravnih virov. Vse te parcialne empirične raziskave pritrjujejo sintezni raziskovalni ugotovitvi o obstoju razkoraka med deklariranimi »trajnostnimi« razvojnimi usmeritvami in razvojem posameznih družbenih področij oz. podsistemov.

V raziskovalni program so bili vpeti različni projekti zunaj finančiranja ARRS, zlasti iz naslova Evropske komisije (7. okvirni program - seznam v nadaljevanju poročila) ter tržni projekti naročnikov Mestne občine Ljubljana in Regionalne razvojne agencije Mura.

5.Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem programu in zastavljenih raziskovalnih ciljev⁴

SLO

Raziskovanje razlogov za opazen implementacijski deficit pri doseganju TR presega časovne in delovne okvire konkretno PS. Poleg teoretskih konceptualnih vprašanj smo obravnavali mnoge empirično raziskovalno dosegljive teme. Prav s to kombinacijo teorije in empiriji smo poizkušali identificirati razloge zaradi katerih je TR v nacionalnih in nadnacionalnih institucijah že močno »udomačen« koncept, kar pa še ne pomeni, da je tudi jasen, nedvoumen in preprosto izvedljiv. Nasprotno, še vedno ni mogoče zanesljivo presoditi ali gre zgolj za fantazmo, »ideološki slogan«, modni buzzword ali pa za konkretno razvojno opcijo, ki bo morda privedla do resne razvojne alternative.

Raziskovanje novih možnosti, konstrukcija novih utopistik se zdi smiseln predvsem zaradi tega, ker je tako na zdravorazumski kot tudi na analitični ravni očitno, da je obstoječa ekstenzivna razvojna paradigma že naletela na omejitve nosilne sposobnosti okolja, da je torej več kot očitno na globalni ravni netrajnostna. Bistveno raziskovalno vprašanje je torej bilo in ostaja še vedno zakaj in kako se zgodi osip legitimnost razvojnih

konceptov, takoj kot preidemo iz deklarativnega na operativni nivo. Vsaka predlagana rešitev naleti na večje ali manjše število vplivnih dvomljivcev, ki se pogosto tudi aktivno mobilizirajo proti novim zamislom. Tehnološkimi navdušenci še verujejo, da bo znanost pravočasno iznašla rešitve, ki bodo ekološko manj obremenilne in energetsko bistveno bolj učinkovitejše kot dosedanje energetske ekstenzivne tehnologije. Nevarnejši od optimističnih pa so cinično, hladnokrvni odzivi prviligirancev, ki jih neenaka in nepravična izraba zemeljskih virov ne vznemirja preveč, ker pač računajo na premoč pri distribuciji vedno redkejših naravnih virov. Preostali, ki soglašajo z oceno, da je zaradi načela trajnosti nujno zmanjšanjati dinamiko rabe naravnih virov pa bi se morali z vso resnostnjo in intenzivnostjo ukvarjati s presojo realnih možnosti, t. j. z »utopistikami« (Wallerstein) trajnostnega razvoja in se zamisliti nad počasnim napredkom pri uresničevanju tega zapletenega cilja.

Sistematično je treba iskati odgovor na vprašanje, v kolikšni meri je neka konkretna »trajnostna« zamisel resno izvedljiva. S povezovanje z aplikativnimi projekti smo v intenzivrali preverjanje ne/trajnostne naravnosti nekaterih konkretnih primerov na področju prometa, energije, varstva okolja in načrtovanja ter urejanja prostora. Analiziranje prevladujočih razvojnih diskurzov pokaže, da še vedno prevladuje razumevanje TR kot nekakšne univerzalne »versatile magic formula« (Becker, 1998). Ker v realnih, empiričnih družbenih procesih in odločitvah magija »nomen est omen« ne deluje, uplahne tudi mobilizacijski polet pri implementaciji TR kot politično, ekonomsko in socialno uravnoteženega razvoja.

6.Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega programa oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine⁵

Programska skupina je ostala homogena v celotnem obdobju trajanja programa, tako z vidika znanstveno-raziskovalnih ter metodoloških ciljev kot kadrovskih in časovnih virov. Izhajajoč iz te kadrovske sestave je v letu 2012 prišlo do enoletne zamenjave vodje programa, in sicer je dr. Draga Kosa nadomestila dr. Simona Zavratnik.

Vsebinske spremembe, ki so se zgodile pa je mogoče evalvirati predvsem kot dodano vrednost k temeljnemu raziskovanju; pri tem merimo na pridobljene projekte Evropske komisije (7. okvirni program) ter drugih naročnikov (tržni projekti), ki so v številnih vsebinskih točkah, predvsem pa skozi empirično orientacijo, pomembno dopolnjevali nekatere vidike programa temeljnega raziskovanja (podrobneje glej seznam evropskih in tržnih projektov, ki so jih izvajali člani programske skupine v obdobju 2009 - 2012; seznam je predstavljen v nadaljevanju).

7.Najpomembnejši znanstveni rezultati programske skupine⁶

Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID	2250963	Vir: COBISS.SI
Naslov	SLO	Posttranzicijska razvojna uspešnost v delovnem okolju Mestne občine Koper?	
	ANG	Posttransitional developmental success in the working environment of the Municipality of Koper?	
Opis	SLO	V prispevku analiziramo posttranzicijsko uspešnost delovnega okolja v Mestni občini Koper. Pri tem ugotavljamo, da se večina načrtovani razvojnih strategij iz devetdesetih let ni uresničila, ker se je zgodila prevlada političnega subsistema nad delovnim okoljem, kar je vodilo v	

			politično izčrpavanje pozitivnega naboja novega regionalizma. Regionalna ekonomija tako ni uspela izkoristiti novega regionalizma ter izhodiščnih primerjalnih razvojnih prednosti regije.
		ANG	In paper we analyse the posttransitional performance of the working environment in the Municipality of Koper. In the analysis we find that the majority of planned development strategies in the nineties did not materialise because of the dominance of political system over working environment. Such situation has led to depletion of politically positive charge of the new regionalism. Regional economies also failed to take advantage of the new regionalism and the development of initial comparative advantages of the region.
	Objavljeno v		Zgodovinsko društvo za južno Primorsko; Znanstveno raziskovalno središče Republike Slovenije; Società storica del Litorale; Centro di ricerche scientifiche della Repubblica di Slovenia; Science and Research Centre of the Republic of Slovenia; Annales; 2012; Letn. 22, št. 1; str. 249-260; A": 1; A': 1; Avtorji / Authors: Trček Franc
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
2.	COBISS ID		32882989 Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Sodobne migracije v mnenjih slovenske javnosti
		ANG	Contemporary migrations through public opinion
	Opis	SLO	V besedilu avtorica obravnava percepcije slovenske javnosti o migracijah, integraciji imigrantov ter multikulturalnosti. Izhaja iz koncepta integracije kot dvosmernega procesa medkulturne komunikacije, v katerem prihaja do nove kvalitete doseganja družbene kohezije. Ocene slovenske javnosti predstavlja v okviru treh migracijskih topik: 1. splošna stališča do migracij in migrantov – migranti kot grožnja ali nujni korektiv trga dela, 2. pozicioniranje Slovenije v sodobnih globaliziranih migracijskih tokovih in 3. integracijske politike kot instrument premikanja notranjih družbenih meja.
		ANG	The article deals with the Slovene public's perception of the issues of migrations, integration of immigrants, and multiculturalism. It derives from the concept of integration as a two way process of intercultural communication, which generates a new quality for achieving social cohesion. The views of Slovene public opinion are arranged under three migration topics: 1. general attitudes towards migrations and migrants – migrants as a threat or an essential labour market corrective, 2. positioning Slovenia in contemporary globalised migration trends, and 3. integration policies as an instrument for shifting internal social borders.
	Objavljeno v		Inštitut za slovensko izseljenstvo = Institute for Slovene Emigration Research; Dve domovini; 2011; [Št.] 33; str. 55-71; Impact Factor: 0.200; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 0.945; WoS: WM; Avtorji / Authors: Zavratnik Simona
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
3.	COBISS ID		2251219 Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Avtomobilizacija in spreminjanje urbanih prostorov potrošnje na slovenski obali: from "walkable city" to the "city of automobile consumers"
		ANG	Automobilisation and changing of urban spaces of consumption on the Slovenian coast: from "walkable city" to the "city of automobile consumers"
			Kako so procesi avtomobilizacije Slovenije vplivali na spreminjanje ponudbe prostorov potrošnje v središčih slovenskih obalnih mest? V članku je na podlagi analiz različnih podatkovnih baz in raziskav prikazano, kako je prišlo do sprememb v hierarhiji pomembnosti lokacije urbanih prostorov potrošnje v slovenskih obalnih mestih. Pri tem so podrobno prikazani nakupovalni vzorci novih 'avtomobilskih potrošnikov', ki odločitev za obisk

	Opis	<i>SLO</i>	trgovine utemeljujejo na podlagi njene dostopnosti z avtomobilskim prevozom. Vloga potrošnje je v tem kontekstu prikazana dvoplastno – kot nujen element delovanja mest brez katerega dejansko ni možno v doglednem času ustvariti pogojev za uspešen ekonomski razvoj in kot potencialno škodljiv element masovne potrošnje, ki postoma razgrajuje obstoječe družbene strukture v obalnih mestih.
		<i>ANG</i>	How did the processes of automobilisation of Slovenia effect the urban consumption spaces in the Slovenian coastal towns? The article is based on analysis of various databases and researches that shows the change in the hierarchy according to location of urban spaces of consumption in the Slovenian coastal towns. In detail are analysed the purchasing patterns of new 'car consumers' who make decisions whether to visit the store on the grounds of its accessibility to the car transport. The role of consumption is in this context displayed in two ways - as a necessary element of condition for successful economic development and as a potentially harmful process of mass consumption that slowly deconstructs the existing social structure in the coastal cities.
	Objavljeno v		Zgodovinsko društvo za južno Primorsko; Znanstveno raziskovalno središče Republike Slovenije; Società storica del Litorale; Centro di ricerche scientifiche della Repubblica di Slovenia; Science and Research Centre of the Republic of Slovenia; Annales; 2012; Letn. 22, št. 1; str. 261-276; A": 1; A': 1; Avtorji / Authors: Uršič Matjaž
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
4.	COBISS ID		31219549 Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i>	Primerjava urbane prenove v Barceloni in Seulu: urbani management v okoliščinah globalnega tekmovanja med mesti
		<i>ANG</i>	Comparing urban renewal in Barcelona and Seoul: urban management in conditions of competition among global cities
	Opis	<i>SLO</i>	Mesta postajajo vse bolj samostojni gospodarski in politični akterji, ki se dejavno odzivajo na pritiske in priložnosti globalizacije. Urbani management v posameznem mestu zato pogosto temelji na predpostavki, da mesta lahko izboljša svoj položaj v odnosu na tekmece z učinkovitim upravljanjem strateških virov in spodbujanjem svojih domnevnih prednosti. Čeprav lahko tak pristop k urbanem managementu pomaga mestom izboljšati svojo globalno konkurenčnost in kakovost vsakdanjega življenja njihovih prebivalcev, pa obenem lahko včasih povzroča tudi negativne posledice na lokalni ravni, s čimer se dejansko zmanjšujejo razvojne možnosti teh mest. V članku je upravljanje mest analizirano z vidika tekmovalnih urbanih politik v Barceloni in Seulu, pri čemer primerjamo lokalne posledice urbane prenove v obeh mestih. Na podlagi dveh primerov urbane prenove, 22 @ Activity District v Barceloni in obnova potoka Cheonggyecheon v Seulu, članek ugotavlja, da v pogojih tekmovalnosti med svetovnimi mesti tudi zelo različni pristopi do urbanega managementa in mestne prenove lahko povzročijo podobne posledice na lokalni ravni.
		<i>ANG</i>	Cities have become increasingly autonomous economic and political actors which actively respond to the pressures and opportunities of globalisation. Consequently, the urbanmanagement of any particular city is often based on the assumption that the city can improve its position against rival cities by efficiently managing its strategic resources and promoting its presumed advantages. Though such an approach to urbanmanagement may help cities to improve their global competitiveness and the quality of their residents' everyday life, it can sometimes result in negative consequences at the local level, thus actually narrowing the development prospects of the cities in the end. This article discusses urban management against the backdrop of the competitive urban policy in Barcelona and Seoul, and compares the local consequences of urban renewal in both cities. Based on

		a comparison of the two cases of urban renewal, 22@ Activity District in Barcelona and the Cheonggyecheon restoration in Seoul, this article argues that, in conditions of competition among global cities, even very different approaches to urban management and urban renewal may result in similar consequences at the local level.
	Objavljeno v	Springer; Asia Europe journal; 2012; Vol. 10, no. 1; str. 21-39; Impact Factor: 0.053; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 0.807; WoS: OE; Avtorji / Authors: Uršič Matjaž, Križnik Blaž
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek
5.	COBISS ID	34827821 Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO "Avtohtona" evropska džamija? ANG An "Indigenous" European Mosque?
	Opis	SLO Poskusi gradnje islamskega verskega in kulturnega središča (džamije) v Ljubljani odpirajo veliko »glokalnih« teoretskih in praktičnih vprašanj. Težave pri uresničevanju multikulturalnosti v domnevno odprtih, sekularnih družbah so običajno interpretirane kot manjše prehodne motnje, ki jih motivira še ne povsem presežen tradicionalni odpor do drugosti, drugačnosti. Besedilo podvomi v takšno interpretacijo in s predstavitvijo dveh primerov poizkuša utemeljiti tezo, da odkriti in prikriti odpor do multikulturalizma, konkretno do gradnje »tujih« verskih objektov v slovenskem in tudi evropskem prostoru odkriva globoko zakoreninjene arhetipske strahove, ki jih preprosti regulacijski repertoar, ki je na voljo v post/modernih družbah, težko obvladuje. ANG The attempts to build Islam religious and cultural centre (mosque) in Ljubljana open a lot of »glocal« theoretical as well as practical questions. Problems in implementing multiculturalism in apparently open, urban, secular societies are usually interpreted as minor temporary troubles, motivated by not yet surmounted resistance to other, otherness. Doubts in this interpretation are expressed in the text by presenting two cases which reveals that building »alien« religious buildings trigger deeply rooted archetypical fears, which are hardly controlled by rather simple modernist regulative repertoire.
	Objavljeno v	Inštitut za slovensko izseljenstvo = Institute for Slovene Emigration Research; Dve domovini; 2012; [Št.] 36; str. 89-100; Impact Factor: 0.200; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 0.945; WoS: WM; Avtorji / Authors: Kos Drago
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek

8.Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati programske skupine²

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID	31261533	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO Trajnostni razvoj: uresničevanje utopije? ANG Sustainable development: implementing utopia?	
	Opis	SLO Trajnostni razvoj je popularena toda todi radikalna in obenem nejasna zamisel, z mnogi pomeni in interpretacijami. Zato je razumljivo, da ga je v realnem življenju težko uresničevati. Zelo zahtevna je koordinacija ukrepov, da prepečimo prehude šoke na lokalni ravni. Toda prav ta provokaativnost učinkovito spodbuja razprave o mnogih odrtih vprašanjih trajnostnega razvoja. Besedilo poizkuša strukturirati to zamisel, z namenom da bi razjasnili njen družbeni potencial. ANG Sustainable development is popular, but also radical and indeterminate	

		<i>ANG</i>	concept, with many meanings and interpretations. It is therefore quite understandable that it is difficult to implement in the real life. A lot has to be done in coordinating the measures on the local level in order to prevent shocks which would destabilize communities. But just the fact that the concept is provocative makes it effective in stimulating the discussion on numerous questions considering sound, sustainable development. This paper tries to structure the concept of sustainability in order to clarify its social potential.
	Šifra	B.06	Drugo
	Objavljeno v	Jugoslovensko udruženje za sociologiju; Sociologija; 2012; Vol. 55, no. 1; str. 7-20; Avtorji / Authors: Kos Drago	
	Tipologija	1.01	Izvirni znanstveni članek
2.	COBISS ID	31263581	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i>	Razpršena posletiev v individualnih hišah: stališča o potrošnji bivanjskega prostora v Sloveniji
		<i>ANG</i>	Dispersed settlement in detached houses: attitudes over the residential space consumption in Slovenia
	Opis	<i>SLO</i>	Javnomenjska preučevanja stopnje okoljske ozaveščenosti so usmerjena v najrazličnejše vidike onesnaževanja okolja, redko pa v preverjanje stališč o količini, načinu in oblikah rabe ali »trošenja« prostora, zlasti glede bivanjskih in poselitvenih vzorcev. Meritve in razlage okoljske ozaveščenosti so zato pomanjkljive, saj ne upoštevajo in ne zaznavajo enega ključnih problemov, tj. odnosa do ekstenzivne rabe bivanjskega prostora. V članku analiziramo povezavo med prevladujočimi vrednotnimi usmerjenostmi o bivanjskih željah v Sloveniji, ki jih povezujemo z ideologijo »protiurbanosti«. Ugotavljamo, da je pomanjkanje »ekologizacije« na ačinov trošenja fizičnega prostora za bivanjske namene v Sloveniji strukturno. Problem identificiramo na ideološki, institucionalni, načrtovalski in individualni ravni. V javnomnenjskih raziskavah o vrednotah prostora zaznavamofenomen afirmativnega ruralističnega domačijstva, ki se afirmativno enači z okoljskostjo. Ta fenomen pojasnjujemo s protislovno okoljsko usmerjenostjo, ko anketiranci bivanje v družinskih hišah na samem vrednotijo za okoljsko bolj sprejemljivo kakor bivanje v večstanovanjskih zgradbah v urbanem okolju.
		<i>ANG</i>	Public opinion surveys investigating the levels of environmental awareness target the most diverse aspects of environment pollution, but they rarely examine people's attitudes to the ways and forms in which space itself is used or consumed, especially in the context of residential or settlement patterns. This article analyses the connection between the prevailing long-term value orientations about residential preferences in Slovenia, which we associate with an ideology of "anti-urbanism", and the resulting "schizophrenic" environmental perception, which expresses itself as relatively high declared environmental awareness of people who do not live in a town. Extensive and dispersed use of the physical space (defined as a sprawl) is in general one of the issues of environmental degradation. Dispersion and low settlement density, as well as the connected consumption of physical space in detached houses, is even more rarely addressed as the key issue of the environment problem. The absence of comprehensive "ecologisation" of the ways in which space is consumed for residential purposes in Slovenia is of a structural nature. Its structural captivity is identified on ideological, institutional, planning, and individual levels. Dispersed individualised settlement is critically addressed, but usually seen from the angle of pollution and not as an immanent ecological problem, i.e. the consumption of space as a rare commodity. In surveys on spatial values, we come across the phenomenon that parochial ruralism is

		equated with environmentalism, something we explain with a schizophrenic environmental perception, when respondents consider living in individual family houses environmentally more acceptable than living in multi-dwelling houses in an urban environment.
Šifra	B.06	Drugo
Objavljeno v	Jugoslovensko udruženje za sociologiju; Sociologija; 2012; Vol. 54, no. 1; str. 123-152; Avtorji / Authors: Hočevar Marjan	
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
3.	COBISS ID	29474397 Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Prostorsko urejanje med stroko in piarom <i>ANG</i> Spatial planning between expert and PR rationality
Opis	<i>SLO</i>	Članek na začetku kritično oceni vlogo sociologije v urbanem in prostorskem razvoju. Čeprav je odprtost informacijskih tokov in soudeležba državljanov v odločevalskih procesih splošno priznana v mnogih državah in čeprav se zdi, da formalne sistemske ureditve podpirajo substancialno racionalno delovanje, ni težko opaziti, da so takšne idealni pogoji pogosto zgolj "pobožne želje". Instrumentalne komunikacijske tehnike dejansko podpirajo omejeno ciljno usmerjeno racionalnost. Takšne tehnike so predstavljene kot demokratične in transparentne, izognejo se konfliktom, vprašanja, ki se pojavljajo, so partnersko procesirana, izumljajo se različne institucionalne ureditve za omilitev napetosti ipd. Dejansko ta tehnologija onemogoča substancialno argumentativno racionalnost. Bistveni cilji sploh niso preizpršani, prednost imajo obstranska vprašanja. Posledica je poglabljanje legitimizacijske krize. Ta omejena racionalnost je ponazorjena s primeri iz urbanističnega in prostorskega urejanja.
	<i>ANG</i>	In the introduction, the role of sociology in urban and spatial development is critically evaluated. Although an open information flow and the participation of citizens in decision-making are widely recognised in many national systems and although it looks like formal system arrangements support the argumentative substantial rationality, it is however not difficult to notice that such ideal conditions are quite often virtual wishful thinking. Instrumental communicative techniques are in fact supporting reduced strategic-goal-oriented rationality. Such techniques present urban planning as democratic and transparent, conflicts are avoided, emerging questions are processed in a partnership mood, different institutional arrangements are invented in order to alleviate tensions etc. In fact, this technology inhibits substantial argumentative rationality. The fundamental goals are not questioned at all; instead, negligible questions are gaining priority. As a consequence, the crisis of legitimisation processes is deepening. The management of urban and spatial development is used as a practical example of such reduced rationality.
	Šifra	B.06 Drugo
	Objavljeno v	Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani; Teorija in praksa; 2010; Letn. 47, št. 2/3; str. 413-434; Avtorji / Authors: Kos Drago
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek
4.	COBISS ID	30688861 Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Javnomenenska raziskava o možnostih izboljšanja prometne ureditve v Ljubljani - analiza percepcije zgoščevalne takse <i>ANG</i> Public opinion survey on the possibilities of improving traffic regulation in Ljubljana - analysis of perception on congestion charging
		Proces izvajanja raziskovalnega projekta je bil razdeljen v štiri faze. V prvi fazi se je v raziskovalni skupini analiziralo ključne teoretske in praktične vire, ki se ukvarjajo s tematiko zgoščevalne takse. Raziskalo se je doslej

		realizirane implementacije v drugih mestih ter modele, ki so še v fazi priprav ali pa iz različnih razlogov niso in ne bodo zaključeni. Prav tako se je preučilo dosedanje raziskave Centra za prostorsko sociologijo, ki so sorodne tej tematiki in ki med drugim preučujejo mobilnostno vedenje ter prostorske vrednote povezane s prometom. Na podlagi zbranega materiala se je v drugi fazi pripravilo osnutek vprašalnika s serijo vprašanj oz. tematik, ki so oz. bi lahko bile relevantne pri pripravljanju ter uvajanju zgoščevalne takse v Ljubljani. Razčistilo se je terminologijo in za potrebe vprašalnika se je terminologijo koncepta zgoščevalne takse operacionaliziralo oz. prilagodilo razumevanju čim večjega števila anketirancev. Termin zgoščevalna taksa se je za te potrebe preimenovala v besedno formulacijo: »denarno nadomestilo za vstop avtomobilov v center mesta, za potrebe internega komuniciranja pa kot »vstopna taksa«. Na Centru za prostorsko sociologijo se je nato izvedla serija sestankov, na katerih se je izpopolnjevala delovna različica pol-strukturiranega vprašalnika za terensko raziskavo. V tretji fazi se je izvedlo javnomnenjsko raziskavo. V zadnji fazi se je odgovore, zabeležene v anketnih vprašalnikih, preoblikovalo v računalniško bazo podatkov. Ta je bila v nadaljevanju uporabljena za statistično analizo in preučevanje.
		Public survey was prepared in four phases. First phase was the analysis of theoretical and practical sources, dealing with thematic of congestion charge including the sources of the Centre of spatial sociology, University of Ljubljana, which deals with mobility habits of citizens. In the second phase the questionnaire was prepared on themes, which could be relevant for the future implementation of cc tax in Ljubljana. Questions were adapted to be simple, understandable and comprehensive to wider public. For that the term "congestion charge" was adapted to "financial compensation for entering the city", internally the entrance tax. During this phase the questionnaire was also thematically focused and delimited for the intended use. Also the sampling model and focus groups were carefully defined. The sampling pattern does not follow the demographic structure of inhabitants but is adapted to cover focus groups in question. This questionnaire was discussed on several meetings with partners of CE project in order to be improved for further discussions to the final version, which was tested practically on limited number of people in the context of structure of questions and their proper formulation. In the third phase, public survey was run. In the final, fourth phase, data were digitalised for statistical analysis.
	Šifra	B.06 Drugo
	Objavljeno v	Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Center za prostorsko sociologijo; 2011; 75 f.; Avtorji / Authors: Uršič Matjaž, Zavratnik Simona, Zorman Anže, Kos Drago, Hočvar Marjan, Trček Franc
	Tipologija	2.13 Elaborat, predštudija, študija
5.	COBISS ID	29302621
	Naslov	Končno poročilo o rezultatihi 1. dela javnomnenjske raziskave: Spreminjanje ureditve javnega prometa v Ljubljani in ljubljanski regiji
		Changing the organization of public transport in Ljubljana and the Ljubljana region - final report to the 1st part of the public opinion survey
		V oktobru in decembru 2008 je bila v okviru projekta CIVITAS Elan izvedena prva raziskava javnega mnenja na lokacijah koridorja v Ljubljani. V obdobju dveh tednov je bilo zbranih več kot 1000 vprašalnikov, ki so bili nadalje obdelani in vneseni v bazo podatkov za nadaljnje analize. Prvi rezultati raziskave so pokazali da je avtomobilski prevoz izredno močno ukorenjen v prometno strukturo Ljubljane. Večina anketirancev je navedla da za vrsto aktivnosti kot je npr. nakupovanje, opravki v uradih, obiski športnih površin v mestu najraje uporablja avtomobil. Pri tem 33,2

Opis	<i>SLO</i>	% anketirancev za prihod na delo (v šolo) uporablja avtomobil, medtem ko jih 11,4% hodi peš, 9,8% pa uporablja avtobus. Ob tem ni odveč omeniti, da se velika večina anketirancev, ki so odgovorili da uporabljajo avtomobil za prihod na delo (v šolo), v avtu vozi sama. Kljub temu rezultati ankete kažejo tudi veliko podporo ukrepom, ki bi spremenili obstoječe stanje v Ljubljani. Tako anketiranci močno podpirajo gradnjo dodatnih parkirišč P&R, uvedbo enotne vozovnice, uvedbo rumenega pasu, uvedbo elektronskih informacijskih zaslonov o prihodih avtobusov, najbolj pa podpirajo ekološko manj obremenjujoče avtobuse.
	<i>ANG</i>	In October and December 2008, the first public opinion survey of public opinion on the corridor locations in Ljubljana was conducted as part of the CIVITAS ELAN project. Within the two weeks of terrain work, more than 1000 questionnaires were collected and processed into the database for further analysis. The first results of the research showed that the automobile transport has extremely deep roots in the transport structure of Ljubljana. Most of the respondents stated that car is the primary source of transport for a number of activities such as shopping, work, visits to sports facilities etc. More specifically - 33.2% of respondents stated that they use car for their everyday transport work (school), while only 11.4% walk and 9.8% use bus transport. It is important to mention that the vast majority of respondents who answered to survey also stated that they drive alone in the car. However, survey results also show strong support for measures that would change the present modal split in Ljubljana. Respondents thus strongly support the construction of additional parking spaces P & R, the introduction of a single transport ticket, the introduction of the yellow band, the introduction of electronic information displays on bus arrivals, environmentally more friendly buses and other measures.
Šifra	B.06	Drugo
Objavljeno v	Univerza v Ljubljani. Fakulteta za družbene vede; 2009; 151 f., [pril.]; Avtorji / Authors: Uršič Matjaž, Zavratnik Simona, Trček Franc, Kos Drago, Hočevar Marjan, Zorman Anže	
Tipologija	2.12	Končno poročilo o rezultatih raziskav

9.Drugi pomembni rezultati programske skupine⁸

Poleg sodelovanja na mednarodnih in domačih konferencah, simpozijih in delavnicah (ki so povečini evidentirane v sistemu COBISS) je pomemben dosežek članov PS sodelovanje v interdisciplinarnih univerzitetnih pedagoških programih na vseh treh stopnjah:
 Univerza v Ljubljani: Fakulteta za družbene vede, Fakulteta za arhitekturo, Fakulteta za geodezijo in gradbeništvo, Biotehniška fakulteta;
 Univerza v Mariboru: Fakulteta za gradbeništvo, oddelke za arhitekturo;
 Politehnika nova gorica, Fakulteta za znanosti o okolju;
 Univerza na Primorskem: Fakulteta za humanistične študije;
 University of Belgrade, Faculty of Arts – Department of Sociology;
 University of Sarajevo, Centre of the Interdisciplinary Postgraduate Studies.

Poleg prenosa znanj v pedagoški proces so člani PS izvajali tudi svetovalno dejavnost uporabnikom (zlasti v okviru navedenih tržnih projektov - občinam, Agenciji za radioaktivne odpadke, nekaterim regionalnim razvojnim agencijam itd.).

10.Pomen raziskovalnih rezultatov programske skupine⁹

10.1.Pomen za razvoj znanosti¹⁰

SLO

Čeprav imamo v naši raziskovalni skupini že več desetletne izkušnje z integriranim sociološkim raziskovanjem prostora in okolja, je ta pristop še vedno inovativen in v določeni meri tudi

eksperimentalen. Uspeh ni odvisne zgolj od ustvarjalnih sposobnosti sociologov v raziskovalni skupini, pač pa tudi od kooperativnosti drugih disciplin, ki se ukvarjajo s prostorom in okoljem; torej od dozorevanja spoznanja o nujnosti izoblikovanja skupnega razpravljalnega oz. raziskovalnega prostora. Zasnova prostorske sociologije je v precejšnji meri izvirna in je kot taka v določeni meri vplivala na razvoj raziskovanja vzajemnega učinkovanja družbe in prostora. Podobno velja za okoljsko sociologijo, ki vse družbene pojave in procese obravnava z vidika ohranjanja oz. obremenjevanja naravnega okolja. Ta prizadevanja se prav zaradi inovativnosti soočajo s precejšnjimi težavami, vendar nas postmoderna fragmentiranost vse bolj neposredno sili v reintegracijo raznovrstnih specialističnih pogledov in disciplin.

Predvideni raziskovalni program je tako uskljen z aktualnimi teoretskimi tokovi oz. se kritično odziva na številne »postmoderne« interpretativne koncepte. Pri tem smo zelo pozorni do sposobnosti konsistenten postmoderne refleksivnosti družbeno prostorskih procesov, pojavov in težav, ki nastopajo pri legitimizaciji posegov v prostor in okolje, ki so neposredna posledica zmanjševanja prepričljivosti strokovne refleksije problemov pri raznovrstnih interesnih skupinah. Prostorska in okoljska sociologija v Sloveniji je bila že od svojih začetkov močno povezana z mejnimi oz. sorodnimi prostorskimi disciplinami. Nižja stopnja diferenciranosti (specializiranih) znanstvenih disciplin v Sloveniji je v tem kontekstu dejansko prednost. Rezultati raziskovanja nakazujejo, da je to obetavna smer, čeprav infrastrukturno okolje tega dejansko ne podpira. Kljub temu naše izkušnje kažejo, da je »čezmejno«, to je transdisciplinarno sodelovanje kljub metodološkim in organizacijskim težavam lahko uspešno. Sposobnost postmoderne refleksivnosti družbeno prostorskih procesov se povezuje premosorazmerno z nastajanjem skupnega razpravljalnega polja. Prostorska in okoljska sociologija tako postaja »pionirska« stroka, ker omogoča integracijo raznovrstnih disciplin. S tega vidika bo pomemben rezultat raziskovalnega dela operativno strukturiranje problemskega polja na način, ki bo omogočal povezavo med spoznavno teoretskim ambicioznim raziskovanjem in aplikativnimi vidika raziskovalne materije. Konkretno to pomeni, da bomo veliko pozornosti operativnemu strukturiraju družbenih, prostorskih in okoljskih razsežnosti. »Poenotenje« pristopov je eden ključnih problemov sociologije oz. množice disciplin, ki obravnavajo sodobne prostorske in okoljske probleme.

ANG

Although our research group has acquired several decades of experience with integrated sociological research into space and the environment, our approach is still innovative and to some extent experimental. Our performance does not merely depend on the creative abilities of the sociologists included in the research group, but also on a cooperative approach to other disciplines dealing with space and the environment, in particular since an awareness has matured that the formation of a common discussion and research space has become urgent. The conceptual basis of spatial sociology is quite original and as such to some extent influences the development of research into the interaction of society and space. The same is true of environmental sociology as it treats all social phenomena and processes from the aspect of environment preservation respectively pollution. These endeavours face considerable problems precisely because of their innovative nature, even though postmodern fragmentation directly urges us towards reintegrating diverse specialist views and disciplines.

The planned research project is therefore in line with the present theoretical trends and critically responds to numerous "postmodern" interpretation concepts. We pay much attention to the ability of consistent postmodern reflection on the social-spatial processes, phenomena and difficulties that emerge in legitimising interventions into space and the environment: these difficulties result directly from the reduced credibility of professional reflection on problems concerning different interest groups. Spatial and environmental sociology has been strongly associated with border and related spatial disciplines in Slovenia from its beginnings. Research results indicate that this is a promising orientation, but the infrastructural environment does not actually support it. The low level of differentiation (specialisation) of scientific disciplines in Slovenia is, at least in this context, an advantage. Nevertheless, experience shows that "cross-border" or transdisciplinary cooperation can be quite successful in spite of methodological and organisational difficulties. The ability of postmodern reflection on socio-spatial processes increases in direct proportion to the emergence of a common discussion field. Spatial and environmental sociology is thus turning into a "pioneer" discipline, because it facilitates the integration of diverse disciplines. Seen from this aspect, an important result of the research work will be the operational structuring of the problem field in a way that will enable to connect cognitive, theoretical and ambitious research with the applicative aspects of the researched issue. In concrete terms, this means that we will devote great attention to the operational

structuring of social, spatial and environmental dimensions. "Unifying" approaches is one of the key problems of sociology and a great range of disciplines dealing with contemporary spatial and environmental problems.

10.2.Pomen za razvoj Slovenije¹¹

SLO

Raziskovalni program je neposredno usmerjen v ugotavljanje teoretskih in aplikativnih vidikov skladnega prostorskega razvoja Slovenije. Glede na ugotovljeno razhajanje med možnostmi in dejanskimi trendi je to v Sloveniji izredno aktualna tema. Raziskovalni cilji so opredeljeni tako, da prispevajo k strokovno teoretski in na splošno družbeni refleksiji prostorskih in okoljskih vprašanj, kar je neizbežen pogoj za legitimiziranje in uveljavljanje prenovljenih prostorskih (okoljskih) politik in konkretnih prostorskih oz. okoljskih projektov. Dosedanje izkušnje potrjujejo, da so mnogi obetavni programi in projekti ostali neuresničeni prav zaradi zanemarjanja legitimizacijskih procedur. Participativne odločevalne procedure nadomeščajo neposredno instrumentalno zamejene »piarovske« kampanje. Nasprotno je naše teoretsko izhodišče, da lahko le vsestransko poglobljena refleksija vzajemnosti prostorskega in okoljskega razvoja pripomore k legitimizaciji in uspešnosti konkretnih ukrepov za kakovostni dvig prostorskih in okoljevarstvenih politik. Prav to pa je eden ključnih elementov družbenega in ekonomskega razvoja Slovenije. V tem kontekstu je posebej aktualno raziskovanje prostorske mobilnosti, kjer je razhajanje med deklariranimi trajnostnimi usmeritvami in dejanskimi netrajnostnimi trendi v Sloveniji verjetno največje. Jasno je treba predstaviti očitno povezavo med razvojem poselitvenega sistema, dostopnostjo prostora in netrajnostnimi prometnimi trendi.

Tu se sociološko raziskovanje vključuje v analizo in predvidevanja sedanje in prihodnje informatizacije družbe, ki lahko v določeni meri nadomesti fizično mobilnost v prostoru. Razumevanje družbeno-prostorskih dimenzij procesov informatizacije prispeva tudi k preseganju »odtujenih« tehnološko-determinističnih pristopov pri oblikovanju dolgoročnih politik družbenega in prostorskega razvoja Slovenije. Razumevanje, da je razvoj informacijske družbe vedno bolj družbeno-prostorski in ne tehnološko-deterministično vprašanje, omogoča tudi natančnejše razmisleke o bodočih družbenih (infra)strukturah ter vlogi javne uprave v informacijski družbi.

Izpostaviti velja, da igrata prosto in okolje zelo pomembno vlogo pri ohranjanju in utrjevanju individualnih in skupinskih identitet. Raziskovalni program poizkuša uveljaviti sodoben pristop, ki predpostavlja ohranjanje tradicionalnih identitet, ob sočasni podpori nastajanju novih prostorskih in okoljskih identitet, ki so v sozvočju s trendi nadnacionalnega povezovanja in idejami o trajnostno optimizirani rabi raznovrstne slovenske naravne in kulturne dediščine. Predvsem zaradi intenzivnosti družbenega dogajanja je pomembno, da imamo kar se da jasno predstavo o skladnosti razvojnih predlogov s trajnostnim razvojem Slovenije. Cilj raziskovanja je zato izoblikovanje kriterijev, na osnovi katerih bomo lahko presojali ustreznost projektov in stopnjo težavnosti legitimizacije predlaganih variant prostorskega razvoja in varstva okolja.

ANG

The research programme is aimed directly at determining the theoretical and applicative aspects for a harmonious spatial and environmental development of Slovenia. In view of the established discrepancies between options and actual trends, this is a highly topical theme in Slovenia. The research goals are defined so as to contribute to the professional theoretical and general social reflection on spatial and environmental issues, and this is an inevitable condition for legitimising and implementing new spatial and environmental policies and concrete spatial and environmental projects. Past experience shows that many promising programmes and projects have remained unachieved precisely because of neglected legitimising procedures. Participative decision-taking procedures should directly replace instrumentally limited "public relations" campaigns. Our theoretical premise is that only all-round, in-depth reflection on the mutual nature of spatial and environmental development contributes to legitimising successful concrete measures for a quality increase of spatial and environmental policies. And this is one of key elements of the social and cultural development of Slovenia. In this context, it is particular relevant to research spatial mobility, because the gap between the declared sustainable orientations and actual non-sustainable trends is probably bigger in Slovenia than anywhere else. The obvious connections between the development of the settlement system, the accessibility of space, and non-sustainable traffic trends must be pointed out clearly.

At this point, sociological research joins the analysis and prediction of the present and future introduction of information technology to society, which can replace spatial mobility to some extent. Understanding the socio-spatial dimensions of the introduction of information technology contributes to superseding "alienated" technological-determinist approaches to the elaboration of long-term policies for the social and spatial development of the Republic of Slovenia. Understanding that the development of the information society is increasingly a socio-spatial issue, not a technological and determinist issue, enables us more accurate reflection on future social (infra)structure and the role of the public administration in the information society.

As emphasised, space and the environment play a very important role in the preservation and strengthening of individual and community identities. The research programme attempts to implement a modern approach, which includes the preservation of traditional identities and simultaneously supports emerging new spatial and environmental identities, which are in harmony with the trends of transnational alliances and ideas about sustainable, optimised use of Slovenia's varied natural and cultural heritage. It is important, in particular because of the intensive social developments, to have an as clear as possible idea whether development proposals are in harmony with the sustainable development of Slovenia. The research's aim is therefore to elaborate criteria on the basis of which we will be able to assess the suitability of projects and the degree of difficulty to legitimise proposed variants of spatial development and environment protection.

11. Zaključena mentorstva članov programske skupine pri vzgoji kadrov v obdobju 1.1.2009-31.12.2012¹²

11.1. Diplome¹³

vrsta usposabljanja	število diplom
bolonjski program - I. stopnja	24
bolonjski program - II. stopnja	0
univerzitetni (stari) program	43

11.2. Magisterij znanosti in doktorat znanosti¹⁴

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	MR	
0	Kuščer Katja	☒	☐	☐	
0	Vidmar Luka	☒	☐	☐	
0	Juvan Emil	☒	☐	☐	
0	Valenčič Teja	☒	☐	☐	
0	Dežela Grkman Monika	☒	☐	☐	
0	Lenarčič Blaž	☐	☒	☐	

Legenda:

- Mag.** - Znanstveni magisterij
- Dr.** - Doktorat znanosti
- MR** - mladi raziskovalec

12. Pretok mladih raziskovalcev – zaposlitev po zaključenem usposabljanju¹⁵

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	Zaposlitev	
		☐	☐	☐	

Legenda zaposlitv:

- A** - visokošolski in javni raziskovalni zavodi
- B** - gospodarstvo
- C** - javna uprava
- D** - družbene dejavnosti
- E** - tujina
- F** - drugo

13. Vključenost raziskovalcev iz podjetij in gostovanje raziskovalcev, podoktorandov ter študentov iz tujine, daljše od enega meseca, v obdobju 1.1.2009-31.12.2012

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Sodelovanje v programske skupini	Število mesecev	
0	Alberto Rodríguez Barcór	C - študent – doktorand	09	

Legenda sodelovanja v programske skupini:

- A** - raziskovalec/strokovnjak iz podjetja
- B** - uveljavljeni raziskovalec iz tujine
- C** - študent – doktorand iz tujine
- D** - podoktorand iz tujine

14. Vključevanje v raziskovalne programe Evropske unije in v druge mednarodne raziskovalne in razvojne programe ter drugo mednarodno sodelovanje v obdobju 1.1.2009-31.12.2012¹⁶

SLO

1. InSOTEC, trileten raziskovalni projekt v sklopu 7. okvirnega programa EURATOM (FP7), pričetek izvajanja 1. marec 2011, kordinator: Univerza Antwerpen, projektni partner: Drago Kos.
2. IPPA raziskovalni projekt: **Implementing Public Participation Approaches in Radioactive Waste Disposal**, poteka v vklopu 7. okvirnega EURATOM programa Training Framework Programme (FP7) on Nuclear Energy of the European Commission. Projekt se je pričel januarja 2011, traja tri leta in je koordiniran s strani organizacije Karita Research, projektni partner: Drago Kos.
3. CC Waters Programme: South East Europe, Prioriteta Protection and Improvement of the Environment, Area of Intervention: Improvement of integrated water management and flood risk prevention, projektni partner: Drago Kos.
4. 7. OP projekt: **CIVITAS ELAN, »MOBILIZING CITIZENS FOR VITAL CITIES«**, trajanje: 15.9.2008 – 14.9.2012, projektni partner UL-FDV, projektni partner Matjaž Uršič, koordinator: Mestna občina Ljubljana.
5. Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007/2013, Evropski socialni sklad: **»STROKOVNE PODLAGE, STRATEGIJE IN TEORETSKE TEMATIZACIJE ZA IZOBRAŽEVANJE ZA MEDKULTURNE ODNOSE TER AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO«**, trajanje: 1. 1. 2010 – 31. 8. 2011, sodelujoča članica programske skupine Simona Zavratnik, raziskovalka na ZRC SAZU, koordinator: ZRC SAZU.
6. Lifelong learning ERASMUS projekt a. y. 2010/11, področje: sociologija, 15. 6. 2011 - 15. 9. 2011: Migration in Slovenia, multiculturalism and education, mentorica: Simona Zavratnik, magistrska študentka: Silvia Biasutti.

15. Vključenost v projekte za uporabnike, ki v so obdobju trajanja raziskovalnega

programa (1. 1. 2009 – 31. 12. 2012), potekali izven financiranja ARRS¹⁷

SLO

1. Vliv energetske izrabe reke Mure na družbeno okolje, naročnik: Regionalna razvojna agencija Mura, 2010, izvajalec: UL-FDV: vodja projekta Drago Kos.

2. Kakovost življenja v Ljubljani, naročnik: Mestna občina Ljubljana, 2010 UL-FDV: vodja projekta Drago Kos, raziskovalni tim: Marjan Hočevar, Matjaž Uršič, Simona Zavratnik, Franc Trček.

16. Ocena tehnološke zrelosti rezultatov programa in možnosti za njihovo implementacijo v praksi (točka ni namenjena raziskovalnim programom s področijem humanističnih ved)¹⁸

SLO

Rezultati programske skupine "Prostorska in okoljska sociologija" imajo visoko sledljivost prenosa znanj v prakso. Tehnološko zrelost z njihovo implementacijo v praksi je sicer običajno v družboslovnih raziskovalnih tematikah težko neposredno utemeljevati. Področje prostora, urbanega načrtovanja, upravljanja z okoljskimi tveganji, upravljanja z vodnimi viri, inovacij v mobilnosti (in ožje v transportni tehnologiji) ter tehnikah in metodologiji prostorsko okoljskega komuniciranja z deležniki, pa so programske tematike, kjer so praktične rešitve del naših raziskovalnih rezultatov.

Člani programske skupine sodelujejo s ekipami tehničnih strokovnjakov, z raziskovalci s področja naravoslovnih disciplin in z inštitucijami, organizacijami in podjetji, ki naše ekspertize vrednotijo kot sestavni del rešitev problemov v praksi. V primerih raziskovanja mobilnostnih vzorcev in potovalnih navadah v ljubljanski urbani regiji ter na območju MOL so rezultati uporabljeni pri načrtovanju, odločanju in participaciji prebivalcev o novih prometnih politikah ter konkretnih prometnih rešitvah. Na področju upravljanja z jedrskimi odpadki se naši izsledki, kot samostojni del ugotovitev širšega interdisciplinarnega konzorcija raziskovalcev uporabljajo kot legitimizacijski postopek pri umeščanju tovrstnih odpadkov v prostor.

Neposredni uporabniki izsledkov programske skupine so: regionalne razvojne agencije, javne inštitucije na lokalni (občinski) in nacionalni ter nadnacionalni ravni. Večji del naših analiz je dosledno aplikativen na vseh ravneh družbene in teritorialne realnosti, od obravnave posameznika kot deležnika v družbeno prostorskih procesih v njegovem bivalnem okolju, do implementiranja tehnik medsebojnega povezovanja oz. usklajevanja mestnih in državnih institucionalnih deležnikov nadnacionalnem (evropskem, globalnem) okolju. Z vidika sodobne socioološke epistemologije so prostorske in okoljske tematike (vključno s tematizacijo trajnostnega razvoja) inherentno čezdisciplinarne in večravenske oz. čezteritorialne.

17. Ocenite, ali bi doseženi rezultati v okviru programa lahko vodili do ustanovitve spin-off podjetja, kolikšni finančni vložek bi zahteval ta korak ter kakšno infrastrukturo in opremo bi potrebovali

možnost ustanovitve spin-off podjetja	☐ DA ☒ NE
potrebni finančni vložek	
ocena potrebne infrastrukture in opreme ¹⁹	

18. Izjemni dosežek v 2012²⁰**18.1. Izjemni znanstveni dosežek**

Znanstvena monografija "RETHINKING EVERYDAY MOBILITY. RESULTS AND LESSONS

LEARNED FROM THE CIVITAS-ELAN PROJECT", Ur. Franc Trček in Drago Kos, Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, 2012.
(glej prilogo - Izjemni znanstveni dosežek)

18.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

POLIČ, Marko, KOS, Drago, ŽELEZNIK, Nadja. Review of public participation in radioactive waste siting process in Slovenia: report. Ljubljana: University of Ljubljana, 2012.

http://www.ippaproject.eu/sites/default/files/deliverables/IPPA-Deliverable-2_11-Slovenia.pdf

(glej prilogo - Izjemni družbeno-ekonomski dosežek)

C. IZJAVE

Podpisani izjavljjam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
  - se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja in obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
  - so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v papirnati obliki
  - so z vsebino poročila seznanjeni in se strinjajo vsi izvajalci raziskovalnega programa

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščena oseba JRO
in/ali RO s koncesijo:*

in

vodja raziskovalnega programa:

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za
družbene vede

Simona Zavratnik

žig

Kraj in datum: Ljubljana 14.3.2013

Oznaka prijave: ARRS-RPROG-ZP-2013/30

¹ Opredelite raziskovalno področje po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science). Prevajalna tabela med raziskovalnimi področji po klasifikaciji ARRS ter po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science) s kategorijami WOS (Web of Science) kot podpodročji je dostopna na spletni strani ARRS (<http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/preslik-vpp-fos-wos.asp>).

² Napišite povzetek raziskovalnega programa v slovenskem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11) in angleškem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

³ Napišite kratko vsebinsko poročilo, v katerem predstavite raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega programa in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikosti pisave 11).

⁴ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa dela raziskovalnega programa, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega programa oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine v zadnjem letu izvajanja raziskovalnega programa, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁶ Navedite znanstvene dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru tega programa. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato

sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)

⁷ Navedite družbeno-ekonomske dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru tega programa. Družbeno-ekonomski dosežek iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustavnovitev podjetja kot rezultat programa ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁸ Navedite rezultate raziskovalnega programa iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 7 in 8 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki (približno 1/3 strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁹ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen program, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹¹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹² Upoštevajo se le tiste diplome, magisteriji znanosti in doktorati znanosti (zaključene/i v obdobju 1. 1. 2009 – 31. 12. 2012), pri katerih so kot mentorji sodelovali člani programske skupine. [Nazaj](#)

¹³ Vpišite število opravljenih diplom v času trajanja raziskovalnega programa glede na vrsto usposabljanja. [Nazaj](#)

¹⁴ Vpišite šifro raziskovalca in/ali ime in priimek osebe, ki je v času trajanja raziskovalnega programa pridobila naziv magister znanosti in/ali doktor znanosti ter označite doseženo izobrazbo. V primeru, da se je oseba usposabljala po programu Mladi raziskovalci, označite MR. [Nazaj](#)

¹⁵ Za mlade raziskovalce, ki ste jih navedli v tabeli 11.2. točke (usposabljanje so uspešno zaključili v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2012), ustrezen označite, kje so se zaposlili po zaključenem usposabljanju. [Nazaj](#)

¹⁶ Navedite naslove projektov in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁷ Navedite naslove projektov, ki ne sodijo v okvir financiranja ARRS (npr: industrijski projekti, projekti za druge naročnike, državno upravo, občine idr.) in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁸ Opišite možnosti za uporabo rezultatov v praksi. Opišite izdelke oziroma tehnologijo in potencialne trge oziroma tržne niše, v katere sodijo. Ocenite dodano vrednost izdelkov, katerih osnova je znanje, razvito v okviru programa oziroma dodano vrednost na zaposlenega, če jo je mogoče oceniti (npr. v primerih, ko je rezultat izboljšava obstoječih tehnologij oziroma izdelkov). Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁹ Največ 1.000 znakov vključno s presledki (približno 1/6 strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

²⁰ Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega programa v letu 2012 (največ 1000 znakov, vključno s presledki, velikost pisave 11). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

VEDA – 5. DRUŽBOSLOVJE

Področje: 5.03 SOCIOLOGIJA

šifra in naziv področja: PS-0181 Prostorska in okoljska sociologija

Vir: "RETHINKING EVERYDAY MOBILITY. RESULTS AND LESSONS LEARNED FROM THE CIVITAS-ELAN PROJECT", Ur. Franc Trček in Drago Kos, Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, 2012.

Izjemni znanstveni dosežek:

Znanstvena monografija prinaša izbor najnovejših teoretskih in empiričnih rezultatov v okviru t.i. large-scale 7. okvirnega projekta EU CIVITAS-ELAN, v katerem je UL-FDV vodila delovni paket 11 Raziskovanje in razvoj.

Monografija zajema 15 izvirnih znanstvenih tekstov ter uvodno in zaključno poglavje. Avtorji so člani projektnega konzorcija in prihajajo iz Slovenije, Belgije, Portugalske, Češke in Hrvaške. Gre za (so)avtorske prispevke kolegov in kolegic iz več kot 20 institucij, ki se ukvarjajo z razvojem na področju prometa in mobilnosti. Kvaliteto monografije je zagotovil mednarodni uredniški odbor, ki je opravil recenzijske postopke pri vseh tekstih.

Monografija predstavlja tako konceptualne refleksije o spremembah mobilnostnih vzorcev ter potovalnih navad kot tudi nudi možne alternative, ki smo jih proučevali v projektu, ter uspešne uresničene rešitve. Opozarja pa tudi na ovire, ki so nastale pri uvajanju sprememb na področju prometa in mobilnosti. Odlika monografije je, da so se deležniki iz družboslovnih in naravoslovno-tehničnih področij znanosti povezali z deležniki, ki poskušajo nova spoznanja udejanjati v praksi skozi operacionalizirane izvedbene politike novih prometnih ureditev na ravni mest in regij. Kot taka je presežek, glede na dosedanje običajne pristope k raziskovani problematiki.

VEDA – 5. DRUŽBOSLOVJE

Področje: 5.03 SOCIOLOGIJA

šifra in naziv področja: PS-0181 Prostorska in okoljska sociologija

Dosežek 2: Poročilo pri 7. OP EK, Vir: <http://www.insotec.eu/>

The screenshot shows the homepage of the InSOTEC website. The header features the InSOTEC logo and a search bar. The navigation menu includes links for Home, About InSOTEC, Partners, Stakeholder Reflection, Project activities, Meetings and events, Publications, and InSOTEC Knowledge Exchange Platform (IKEP). A large banner image at the top right shows a robotic hand reaching towards a human hand. Below the banner, there is a section titled "Key challenges for radioactive waste management are located at the intersection of generic, technical and social issues in the real world environment in which such waste is generated and stored. In order to generate a better understanding of the complex interplay of challenges, InSOTEC has focused its research on the design and implementation of geological disposal". Another section discusses the InSOTEC project, which is a three-year research project within the Seventh European Framework Programme (FP7) running from 1 March 2011 until 31 March 2014 and is coordinated by the University of Antwerp. It involves 15 partners from 10 countries and aims to contribute to radioactive waste management to include research on socio-political requirements for geological disposal and on the technical translation of socio-political requirements. A photograph of the InSOTEC team is shown below this text. To the right, there are several news items: "Presentations of InSOTEC researchers at the 4S/EASST", "New InSOTEC reports available", "InSOTEC-TP Exchange Forum no.3", "InSOTEC researchers participate at the 4S/EASST", "Report of the InSOTEC Stakeholder Seminar Barcelona 21-22 March 2012", and "InSOTEC News". A calendar for March 2013 is also visible.

Izjemni družbeno-ekonomski dosežek:

POLIČ, Marko, KOS, Drago, ŽELEZNIK, Nadja. Review of public participation in radioactive waste siting process in Slovenia: report. Ljubljana: University of Ljubljana, 2012. http://www.ippaproject.eu/sites/default/files/deliverables/IPPA-Deliverable-2_11-Slovenia.pdf

Poročilo 7. OP EK obravnava povezave med družbenimi in tehničnimi dimenzijami problematike jedrske tehnologije. V poročilu so predstavljeni rezultati analize ravnanja z jedrskimi odpadki in drugimi lokacijsko občutljivimi postopki pri umeščanju jedrske tehnologije v fizično in socialno okolje. Poudarek je na interdisciplinarnem sodelovanju med različnimi družboslovnimi in tehničnimi disciplinami. Dosedanje analize so izrazito izpostavljale zgolj tehnično raven, družbeni vidiki problematike pa so bili dodatni obravnavani kot motnja, ki je posledica širšega nerazumevanja tehničnih rešitev. Na osnovi mnogih izkušenj z zapleti pri umeščanju jedrske tehnologije, se je v večini obravnavanih družb uveljavilo spoznanje, da je tehnološke probleme mogoče reševati simultano na tehnički in družboslovni ravni.

JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO
DEJAVNOST REPUBLIKE SLOVENIJE
Dr. Janez Slak
Bleiweisova cesta 30
1000 Ljubljana

Ljubljana, 12. 3. 2013

Zadeva: **Zaključno poročilo raziskovalnega programa P5-0181 – napaka pri naslovu programa**

Spoštovani,

Obveščamo vas, da je v obrazcu za pripravo Zaključnega poročila o rezultatih raziskovalnega programa P5-0818 za obdobje 2009 – 2012 vnesen napačen naslov programa.

Namesto pravilnega naslova za obdobje 2009 – 2012 »**Prostorska in okoljska sociologija – POS**« je vnesen naslov novega programa, ki se je pričel v letu 2013 – »**Sociološki vidiki trajnostnega družbeno-prostorskega in kadrovskega razvoja Slovenije v Evropi**«. Na spremembo naslova ne moremo vplivati, ker gre za avtomatski podatek v obrazcu.

Poročilo je oddano v kompletni obliki, prosimo pa da upoštevate navedeno spremembo pri naslovu.

Lepo vas pozdravljam,

Doc. dr. Simona Zavratnik

Vodja programa P5-0181 za obdobje poročanja

REKTOR UNIVERZE V LJUBLJANI
RED. PROF. DR. STANISLAV RADOVAN REJOVNIK
PO POOBLASTILOU DEKAN FDV
Red. prof. dr. Bojko Bučar
RED. PROF. DR. BOJKO BUČAR

Dekan Fakultete za družbene vede